

**OPRAV
LO
HRA!**

Dílenská příloha

2023

DÍLNA NĚMECKÉHO PŘEKLADU (TOMÁŠ DIMTER)**Jaroslav Rudiš: „Anšlus“**

Ukázky divadelní hry *Anschluss* z německého originálu v rámci dílny německého překladu pod vedením Tomáše Dimtera přeložili Martin Hašek, Zuzana Henešová, Sofie Anna Janebová, Veronika Rybová, Lenka Schindlerová, Jana Švecová a Mayuri Vaculíková.

Ukázka č. 1

HAVLÍK

Tak... už to skoro mám, co se stalo, stalo se... Dneska večer začne všechno znova, dneska večer se tady všichni zase sejdem a pak tady budem konečně žít.

SACHER

Vždyť my žijem.

FERENZ

Na život!

Ferenz si pořádně přihne z lahve.

HAVLÍK

A pak můžem konečně i v klidu umřít.

SACHER

Ještě přece nejsme mrtví, že ne?

HAVLÍK

Umřít může jenom ten, kdo v životě něco dokázal.

FERENZ

Přesně. Na smrt!

Ferenz si znovu pořádně lokne.

HAVLÍK

Nejdřív jsem si myslel, že hosty jenom krátce pozdravím, ale nakonec je z toho velká historická přednáška. Dneska nemá o dějinách nikdo ani ponětí. Nikdo neví, jak jsme si blízko, Češi a Sasové. Neví ani, že jsme kdysi mluvili stejnou řečí. Nikdo neví, že jsme se tolikrát bok po boku obětovali, že jsme vedle sebe skoro vykrváceli, tak jako v bitvě proti Prusům u Hradce Králové v roce 1866 a jako už předtím v té příšerné bitvě roku 1757. Dokonce už v roce 1459 vytyčili Wettinové a Jiří z Poděbrad v Chebu hranici mezi Čechami a Saskem a potvrdili ji pak sňatkem Zdenky České a Albrechta Srdnatého a je to dodnes nejstarší hranice v Evropě. Jenže tahle hranice v lese teď konečně zmizí a promění naše Krušnohoří v Srdchohoří a stane se z něj les lásky a naděje nás všech. A to je dobře. Jako posunovač srážíš vagóny a připevňuješ je k sobě, a tak sestavuješ celý vlaky a přesně tak to bude i dneska večer. Dneska se zase srazíme. My Češi a my Sasové.

FERENZ

Takže železniční neštěstí.

HAVLÍK

Ne. Železniční štěstí! Železnice lidi vždycky spojovala. Vždycky.

FERENZ

Teda upřímně... já už na štěstí nevěřím.

HAVLÍK

Co bylo, bylo. Dneska se zase obejmem. Začnem znova.

FERENZ

Já věřím jenom na nás.

HAVLÍK

Budem zas mluvit jednou řečí. Založíme novou zemi jenom pro nás.

FERENZ

Na neštěstí!

HAVLÍK

A náš Teufelsberg bude hlavní město. A z našeho nádraží bude hlavní nádraží.

[...]

Ukázka č. 2

HAVLÍK

Tys byl vždycky tak blbej.

FERENZ

A ty tak chytřej, vid', Charlie? Náš posunutej, vyšinutej, odsunutej profesor posunování, doktor drah, kandidát výhybkovejch věd Havlík von Teufelsberg. Už to nemůžu poslouchat.

HAVLÍK

A cos v životě dokázal ty?

FERENZ

Co tím myslíš?

HAVLÍK

Nic.

FERENZ

Ty tvoje moudra mi můžou bejt ukradený. Vím, co vidím. Vím, co slyším. Vím, kdo jsem.

HAVLÍK

Tys jenom četl cizí dopisy a hrál sis se sirkama, ty žháři. To je všechno.

FERENZ

Pyroman. Ne žhář. V tom je rozdíl.

HAVLÍK

Pyroman nebo žhář, to je fuk. Kriminálník jako kriminálník.

FERENZ

Žhář je možná kriminálník. Ale pyroman je umělec. Já miluju krásu. Žhář jenom ničí, ale já tvořím něco novýho. Něco hezčího. Pyromagickýho.

DÍLNA TVŮRČÍHO PSANÍ VERŠEM I PŘÍBĚHEM (RADEK MALÝ)

Eva Žambůrková

Jepice má čas,
už se nebojí smrti —
nakladla vejce...

Tereza Chvátalová

Hledí roubenka
z ní roste růžový keř
padají lístky

.
Dávno už stopy
na poutních cestách vyschly
co kroky v loužích

.
Začátek obce
jak pro pera básníků
konec obce

....

Do tmy se rozsvítí
proudu nemá
k tomu šest nožiček
bytůstka nemá

.
Vele velká veliká
už tě chytá panika...
Zhltla přece Jonáše
vidíš bílé rubáše!
Veletrysk je v moři,
kde to asi hoří?
Nemusíš se bát,
můžeš klidně spát,
ona ti i zazpívá
vele vele

Hana Zobačová

Limerik

Přijel sem jeden pán z Prahy,
byl na něj tento kraj drahý.
„Ach co teď, co budu dělat!“
psychický pocítil nelad.
Skončil své výletní snahy.

Hádky

Tvrdé má jádro,
červené tváře.
Za uchem sluší
Barče i Kláře.
(třešeň)

Zlatavým štětcem
maluje malíř
do noci okno
velké jak talíř.
(měsíc)

Haiku

Léto jde kolem.
Na té cestě i já jsem
ta, co jde polem.

Kaligram

A
teď
tu mám
na svém domě
vyrobenou střechu.
A v tom domě, až to
půjde, ubytuju blechu.
Bude malá, ač
dospělá, na
okno si sko čí,
Bude koukat po všech
vejrech, vykouká si oči.

Rozpočítadlo

Láry, fáry, kamenec,
už je tady umrlec.
Jedem s medem
za sousedem.
Bum, bác, prásk a bič.
Letí smetí,
nedoletí,
musí z kola pryč.
Ene bene hrkla frkla,
Kamila si jen tak srkla.
Ryc pic, na krajíc,
nezbude ti vůbec nic.

Nové české názvosloví

schizofrenik: podvojník vtíravý

OCD: sektorovec nepřeslapný

hysterka: hlasivinka vetřelá

ADHD: pohyblivec vypleštlý

ADD: zásnivka neviditelná

Dyslektik: písemník zmatečný

Dyskalkulik: pomíchanec číselnatý

Klára Lubinová: Zápalky*„Můj čin splnil svůj účel. Ale ať už to nikdo neudělá...“*

Seděla jsem u sebe v pokoji a pročítala si dnešní vydání novin. Předě mnou na pracovním stole ležely další čtyři výtisky z předchozích dnů. Ty nejstarší listy byly ze 17. ledna. V sekci černá kronika byl jen krátký článek o pokusu o upálení, který končil větou „motiv činu se vyšetřuje“. Ten den, minulý čtvrtek, kdy se to stalo, jsem byla až dlouho do večera v knihovně Akademie věd. Občas jsem tam Jana potkávala. Nebyli jsme si blízcí, ale byli jsme spolužáci. Znali jsme se, rozuměli jsme si a měli jsme stejné názory. Byly to předpoklady k dobrému přátelství. Potkávali jsme se v knihovně a během Pražského jara jsme spolu vedli pár zajímavých diskuzí. V tu dobu jsme se ještě tolik nebáli.

Článek z 18. ledna měl velký poutavý titulěk „...i generace nejkritičtější“ a Janův čin tam byl popsán jako „promyšlený politický protest projevený mezní formou“.

Nevěděla jsem, co si o tom mám myslet. Věděla jsem, že Jan už dlouho chodil a prohlašoval, že se s tím musí něco dělat, že s tím někdo musí něco dělat. Nikdy bych však nečekala, že ten někdo bude on. Na druhou stranu kdo, když ne on?

Z obývacího pokoje jsem slyšela z rádia hlas poslance, který právě mluvil o Janovi a pravicové skupině Pětice smrti. S každým dalším takovým projevem se ve mně hromadil vztek. S každým dalším článkem, vyjádřením, prohlášením, které se snažilo přisoudit Janovu činu nějaký smysl, který by byl prospěšný KSČ. Byla jsem rozrušená. Věděla jsem, že takhle to dál nejde. Věděla jsem to stejně dobře jako Jan a nic jsem s tím neudělala.

Nejhůř se mi četl článek z dnešního dne 20. ledna, který mluvil o Janově smrti.

„Včera v 15:30 student Jan Palach zemřel, i přes veškerou péči a snahu lékařů i ostatních. Pacient podlehl popáleninám třetího stupně na 85 % těla. Pacient skonal klidně. Nejvyšší státní představitelé v čele s prezidentem Ludvíkem Svobodou zaslali soustrastný telegram rodině zesnulého. V telegramu se mimo jiné uvádí, že věří, že Jan Palach položil svůj život z čisté a zářné lásky k vlasti a za její šťastnou budoucnost.“

Noviny jsem zmuchlala a odhodila na pracovní desku stolu k ostatním listům Rudého práva. Nevím, jak to

bylo. Nevím, na co Jan myslel, když škrtal zápalkou. Ale přála bych si vědět, jestli to mělo nějaký smysl. Jestli vojska Varšavské smlouvy odtáhnou tam, odkud přišli, a jestli se dočkáme demokracie. Jestli Jan neumřel zbytečně.

Ruce jsem si založila na prsou a zamračeným pohledem jsem probodávala noviny. Snažila jsem se v tom najít nějaký ten smysl. Opravdu jsem doufala v to, že to něco změní. Doufala jsem, že ucítím naději, že to může něco změnit, ale jediné, co jsem cítila, byla marnost a vztek.

„Marie! Dojdi prosím vynést odpadky!“ zavolal na mě z obývacího pokoje táta. Vyčerpaně jsem vydechla a promnula si kořen nosu. Potřebovala jsem se trochu uklidnit a sebrat. Táta mě takhle nesměl vidět. Poté, co k nám do země vtrhli vojáci, jsme si s otcem moc nerozuměli. Nedokázal pochopit, že všechny moje ideály a vize se tím zhroutily jako domeček z karet. Řekla bych, že byl nadmíru spokojený se systémem, který socialismus nastolil a fungoval. Nechtěl to měnit. Byl spokojený pracující strojvedoucí a díky jeho členství ve straně mohla jeho jediná dcera studovat vysokou školu.

„Už jdu!“ křikla jsem zpátky a prudce se zvedla od stolu.

V kuchyni jsem popadla plný pytel s odpadky. Máma se na mě lehce usmála a pohladila mě po vlasech. Věděla, co se děje. A věděla, že jsem se s Janem znala. I přes to si ani nedokázala představit, co jsem prožívala. I když to viděla a cítila, že něco není v pořádku, nedokázala se dostatečně odvázat od cenzurovaných informací a vidět dál za zdi lží, které nám podstrkovala vláda. Ani já jsem to občas nedokázala. Ona ale aspoň tiše doufala ve změnu. Během Pražského jara jsem z ní cítila tu naději, která jí zářila v očích. Když však v srpnu přijely tanky, vše se víceméně vrátilo do starých kolejí. Až na to ticho, které u nás v domácnosti panovalo. Máma byla smutná z toho, že všechny naděje byly potopeny, ale před tátou o tom nemluvila. Tátovi to všechno bylo jedno, a pokud ne, tak o tom před námi nemluvil. A já od srpna sama nevěděla, čemu věřit. Na čí straně stojím.

Úsměv jsem mámě opětovala a vydala se do předsíně. Hodila jsem na sebe kabát a kolem krku si uvázala šálu, přezula jsem se, popadla odpadky a klíče a vyšla z naší garsonky. Seběhla jsem schody do přízemí a opustila náš činžák na Praze 3. Do obličeje mě švihnul ledový vítr. Překvapilo mě, jaká byla zima. Na krajích chodníků byly zbytky sněhu a domy byly pokryty slabým popraškem prašanu. Odložila jsem pytel vedle sebe a z vnitřní kapsy kabátu si vytáhla cigarety a jednu si strčila do pusy. Vyndala jsem si zápalky a škrtla. Kvůli větru se mi nepodařilo zapálit si na poprvé, ale na druhý pokus už mi tabák chytnul. Zastrčila jsem si sirky zpátky do kapsy a popadla pytel s odpadky. Natáhla jsem nikotinový kouř a s výdechem se vydala přes sídliště k popelnícím.

„С дороги,“ ozvalo se, když kolem mě procházeli dva ruští vojáci a jeden do mě silně vrazil ramenem. Nechápatě jsem k nim zvedla pohled a oni se oba hlasitě rozesmáli.

Zastavila jsem a pohled zabodla do země. Zatnula jsem čelisti a pevně sevřela rukou pytel s odpadky. Cigaretu jsem nervózně žmoulala v ruce. Já, občanka Československé socialistické republiky, mám uhnout z cesty dvěma okupantským cizákům.

„Hej vy dva!“ křikla jsem za nimi a oni se na mě pobaveně otočili.

„Проваливайте туда, откуда пришли убийцы!“ řekla jsem neohroženě a nechala tím volný průstup mému vzteku.

Jejich výrazy zkameněly a rychle se proměnily v naštvané grimasy. Jeden z nich, který vypadal výrazně mladší než já, okamžitě sňal z ramen pušku a namířil mi jí na prsa. Polil mě ledový pot a srdce se mi rychle rozbušilo. V tu chvíli jsem pomyslela na Jana. Zastřelení by sice nebyla tak bolestivá smrt, ale pořád by to byla symbolická poprava. V tu chvíli jsem moc nemyslela. Měla jsem pocit, že jestli někdo něco neudělá, budeme zanedlouho součástí Sovětského svazu, ať se nám to líbí, nebo ne. A kdo by měl něco udělat? Co by člověk měl udělat, aby to vzbudilo lidi?

Nebojácně jsem se podívala vojákovi do očí a nepatrně bojovně vystrčila bradu. Už to vypadalo, že voják opravdu vystřelí, když ho jeho starší kolega zastavil.

„Успокойте Алекси,“ řekl a sklonil vojákovi hlaveň zbraně k zemi.

„Она слишком красива, на то чтоб стрелять в нее,“ dodal a tím svého kamaráda evidentně přesvědčil, aby mě nechal na pokoji. Voják si přehodil flintu opět zpátky přes rameno, otočil se na patě a s křivým napsupeným výrazem pokračoval v cestě.

Jeho společník, Rus, který mi pomohl, se na mě ještě otočil a nevěřicně zavrtěl hlavou se slovy: „Ty hloupá holka.“

Nedokázala jsem se pohnout z místa. Stála jsem tam ještě deset minut, vítr mě šlehal do obličeje. Vojáci už byli dávno pryč, ale já se celá třásla a snažila se najít východisko. Jakoby to snad byla moje práce vyhánět vojáky. Jako bych to snad musela být já, kdo změní dějiny. Jakoby to celé leželo na mých ramenou a bylo mou povinností s tím něco udělat. Možná jsem si to ale jen celé nalhávala. Vždycky jsem byla odtažitější, odměřenější a hlavně organizovaný člověk, který nejednal impulzivně a měl chladnou hlavu. Některá rozhodnutí lidí kolem mě, i ta Janova, mi připadala nerozumná a lehkovážná. Ale možná, že Janův čin nebyl impulzivní ani lehkovážný, ale odvážný a promyšlený.

Pytel se smetím, který jsem doteď pořád svírala v rukou, jsem upustila a v kapse kabátu rychle nahmatala sirky. Vytáhla jsem je a třesoucími se prochládlými prsty vytáhla jednu malou zápalku a škrtila s ní o krabičku. Sírová hlavička vzplanula a já chvíli pozorovala plamen, než mi vítr oheň sfoukl.

Zhluboka jsem se nadechla a upustila vyhořelou sirku. Hodnostář reprezentující organizace české mládeže posoudil Janovo rozhodnutí jako „dobrovolný odchod ze života, a tedy i z boje.“

Ale Jan věděl, co dělá.

Do očí se mi nahrnuly slzy. Ruce se mi třásly, hlavou mi běhalo tolik myšlenek, že jsem nevěděla, na co mám myslet. V tomhle světě nemám budoucnost. Moje děti nemají budoucnost, pokud s tím někdo něco nezačne dělat. Jan měl být ten někdo. Ale mělo to nějaký výsledek? Mělo to smysl?

Jeden jediný člověk. Co s tím může udělat jeden jediný člověk? Co s tím můžu udělat já?

Vyndala jsem zápalku, tentokrát mi trvalo mnohem déle, než se mi ji podařilo škrtnutím zapálit, neboť se mi čím dál tím víc třásly ruce. Vzteky, vzlyky, zimou. Zhluboka jsem se nadechla a zakryla mihotavý plamínek rukou, aby na něj nefoukalo. Dívala jsem se na ten tančící plamen a přemýšlela, co se asi Janovi honilo hlavou. Co si myslel, že dokáže? Zápalku jsem omylem upustila a ona dopadla na zem vedle ostatních. Z malých ohořelých dřívěk ještě stoupal nepatrný kouř.

Nedokážu to. Nedokážu učinit tak velkou oběť jako Jan. Musím přijít na jiný způsob, jak něco udělat. A vím, že musím něco udělat...

Zástupy na Janově pohřbu měly neuvěřitelnou fyzickou sílu. Ale všichni zůstali tiší. Někteří říkali, že Jan Palach byl dohnán k zoufalství. Snad se to tak dá říct, ale nebyla to beznaděj. Obětoval svůj život s nadějí, že tím zajistí lepší zítřky a napomůže jim. Ale jak dlouho to trvalo?

Léta jsem strávila přepisováním a rozdáváním samizdat. Předtím jsem pár let učila literární historii, než mě vyhodili za nepatřičné vyjadřování vlastních politických názorů před studenty. Seděla jsem tři měsíce ve vězení za pobuřování a přepis knih.

V ruce jsem držela bílou květinu, stála jsem hned v první řadě, tvář v tvář bezpečnostním složkám. Nebudu lhát, bála jsem se. Ale atmosféra a energie lidí, kteří tady v tom všem byli se mnou, byla neuvěřitelná. Bylo jasné, že nikdo z nás, demonstrantů, nechtěl, aby se začalo střílet. Nechtěli jsme, aby byla v dnešní den prolita krev.

Drželi jsme si bezpečný odstup, posedali jsme si na studené kočičí hlavy na Národní třídě a já se víc zabalila do své kožené bundy. Cítila jsem, že tohle je ono. Tohle je ten způsob.

„Máme holé ruce!“

„Vy nás máte chránit!“

„Svoboda!“

Znělo to pořád dokola. Jako dodávání odvahy a ujišťování, že to zvládneme. Ve vzduchu byla cítit odvaha, odhodlání, lidský pot i slzy. Tváře i ruce jsme měli promrzlé, ale i tak jsme pořád seděli a odmítali se rozpustit. Už nebylo cesty zpět.

V davu, nedaleko ode mě, jsem zahlédla známou tvář jednoho ze svých bývalých studentů, jak společně se svými spolužáky drží nad hlavou transparent *Kdo? – Když ne my? Kdy? – Když ne teď?*

Zahřálo mě to u srdce a svým způsobem mi to dodalo odvahy. Do rukou se mi dostala svíčka. Obyčejná, bílá z kostela. Několik lidí vedle mě ji taky mělo a v davu kolovaly určitě ještě další společně se zapalovači. Já tu svoji zapálila zápalkami. Postavila jsem ji před sebe a vzhledla k očím ozbrojených mužů, kteří vytahovali své obušky.

„Za Jana.“

Ela Louženská: A pusu měla od třešní

Znala jsem Inku. Žila se svou babičkou a milovala léto. Slunce, když ji pánilo do tváří, a nesnášela nosit sluneční brýle. Měla pocit, že jí nesluší. Celé dny mžourala do slunce, když v místním stánku se zeleninou prodávala melouny. Byla koketa a na vsi se za ní kdekdo otočil. Ráda nosila volánky a krajky, uplé šaty, které obepínaly její krásnou kyprou postavu a malovala si rudou pusu. Starším pánům tuhla krev v žilách, když se na ně usmála zpoza stanu, a kluci, lačníci po pouhém jejím pohledu, jí cestou na koupaliště nosili náušnice z třešní.

Inka byla svá. Nahlas se smála, když si olizovala prsty od třešní, a skákala lidem do řeči. Na té malé vsi, kam jsem pravidelně jezdila, byla opravdu unikátní. Měla veliké tmavé oči a jazyk jako břitvu, její humor bolel a zraňoval, nebála se do člověka bodnout a tu ráno zasít hluboko, taky nikdy nešla pro upřímnost daleko. Ano, měla jsem Inku moc ráda. Byla jiná, svá. Odlišovala se od ostatních na vsi nejen svým zjevem a humorem, ale i morálkou, svou přeletavostí a jakousi volností. Nedospěla, nikdy to nechtěla, byla mladá a nespoutaná, avšak obdivuhodně prozřelá. Věděla, že vědět nechce. Opravdu, vždycky jsem se na Inku těšila.

Jezdila jsem tam do domu, který kdysi patřil mé tetě. Teta milovala kočky a kočky milovaly ji, všechny z okolí se scházely u jejího domu a teta je pak krmila, hladila a drbala je po hřbetě, zahřívala u kamen a nechala spát s ní v posteli. Dodnes se jich kolem domu trousí desítky. Nechávám je. Nechci jim bránit.

Jezdím na ves kvůli bylinkám. Dělají mi radost. Dávají mi totiž smysl, to, že jsou, každá je jako malý kouzelný proutek, kterým mávnete, usušíte ho, provoní celý dům, a celý ten proces je jako kouzlo, kouzlo, které se ve vás pevně zakoření a stane se tak pro vás přirozeností i smyslem. Dokáže léčit, několikrát se mi to stvrdilo. Nechávám je odležet a dělám z nich čaje a obklady.

Každé léto jsem jezdila na vesnici. Chodila jsem sbírat bez, mateřídoušku, jahodník, hluchavku, lípu i diviznu.

Vždy jsem nosila veliké bílé šaty a vydala se na louku. Chodila jsem tam ráno, ráno to je nejsilnější. Když jsem se vracela, občas jsem zahlédla Inku, jak otvírala svůj stánek. Pozdravily jsme se, povídaly si: „Jéé, povídej mi o Praze! O městě a lidech tam! Prosím! Ty bary a noční život! To bych chtěla!“

Nesnáším Prahu. Jsem tam, protože musím. Párkrát jsem to Ince říkala. Ale to nebylo to, co chtěla slyšet.

„Inuško, dobré ráno, moc ti to sluší.“

„Inko, jak se máš dneska, doufám, že dobře.“

„Ale ale, slečno, copak tu máme nového? Nic? Nevadí, ale vypadáte báječně.“

„Jsem unavená,“ řekla mi jednou Inka, když jsme spolu seděly na zápraží, „z vesnice, lidí tu! Chci konečně jednou žít a ne tady jen živořit mezi těmi burany, to máš furt Inuško sem, Inuško tam. Ale mě to nebaví, tohle není život pro mě. Rozhodla jsem se, že pojedu do Prahy.“

„Do Prahy?“

A chvíli na to už mi líčila, že tu nedaleko koupil chalupu jakýsi magistr. Magistr z Prahy. Je rozvedený, dobře vypadá a má v Praze byt. A že jí v hospodě řekl, že si ji odveze.

Inka bude žít svůj sen.

Zbaví se nálepky místní coury a odjede do Prahy. Nechá za sebou vesnické kluky, stánek se zeleninou, zelené koupaliště. I ty třešně tu budou růst bez ní. Inka odjede a vše zůstane při starém, nic se nezmění. A čas tu po ní zamete všechny stopy.

Změní se hodně. Její babička tu zůstane sama, asi prodá hruškový sad. Chodila jsem jim tam pomáhat. Už jako malá. Vždy jsme tam pak s Inkou seděly, hryzaly hrušky nebo jedly buchty a poslouchaly příběhy Inčiny babičky. Okolo se skvěly hrušně, my seděly pod nimi, na stinných ostrůvkách, chráněny před sluncem. „Nikdy už se sem nevrátím,“ řekla mi Inka dnes a zakousla se do hrušky.

Dny plynuly a celá ves se chystala na svatojánskou noc.

„Všichni se stejně zase ožerou už před půlnocí,“ konstatovala Inčina babička, „už to nemá tu tradici, je to o chlastu a obžerství. Ještě zničí májku jako vloni. Jsou to burani.“

Inka ale byla jako na trní. Celé dny volala s Magistrem a domlouvala slíbený odjezd do Prahy. Chlapi se na ní ani nepodívali, poprvé za celou dobu, to ji asi trestali, že chce opustit toto uzavřené, velmi chráněné společenství, společenství sdílící stejnou životní náplň, na kterou byli náležitě hrdí. Vztah mužů k ní se změnil. Pro ženy byla ale stále courou a čubou, co nikde nemá stání, a dávaly jí to značně najevo svými opovrhujícími pohledy a neustálými pomluvami. Bylo mi z toho smutno a moc jsem Ince rozuměla. Magistr se však zdál velmi solidní. Leželi spolu pod stromem, na zakaleném koupališti, na sobě, na odiv celé vesnici a vypadali moc šťastně. Měla jsem radost. Opravdu. A Ince jsem to moc přála.

Svatojánská slavnost byla událost pro celou ves. Rozdělali oheň a posedali si okolo. Děti běhaly, pusy ulepenou od malinové limonády a ruce mastné od buřtů a bylo jim dobře. Inka tančila, křičela, pila a zpívala. Muži se snažili dělat, že ji nevidí, koukali do nebe, ohně, ale marně, její vlnivé tělo je opět připoutalo k ní a oni zírali jako předtím, usmívali se jakoby nic, zloba, zraněné ego bylo ty tam. Jejich ženy to s nelibostí sledovaly, je i všudypřítomnou pohupující se Inku. Inka byla šťastná, tančila s Magistrem, držel ji za pas, zval ji na zelenou, hudba hrála a oheň plápolal. Lidi se smáli, nahlas a srdečně, ale nejvíc hlučná byla opět Inka. Inka je čarodějnice, pomyslela jsem si.

Ozařovala ji oranžová zář, roj světlušek jí lítal kolem hlavy a ona zářila, všechno světlo z ní vylezlo na povrch skrze její krásné a těžkopádné tělo. Svítila tak jako nikdy. Svítila a všichni to viděli a věděli, věděli to oni i samotná Inka, že už není jiná možnost, že musí jít, musí odejít z tehlé vsi obrostlé třešněmi, že musí opustit hrušňový sad, své dětství.

Po půlnoci se Inka s Magistrem někam ztratili. „Ten ji zatáhl někam za strom!“ smály se posměšně ženy. „Ať si užije, Pražák!“ předstírali muži smích a každý si přál být na jeho místě. Bylo mi zle. Šla jsem spát.

U branky se mi pod nohama prosmýkla kočka. Shýbla jsem se, abych ji pohladila, její očka prozařovala tmou, pronikavě se blýskala nocí. Odemkla jsem, pustila kočičku dál a rozsvítila na zápraží. Všude byla tma, já sama, pouliční osvětlení rozbité a otevřená dvířka do podkroví. Zarazila jsem se. Vzala jsem klíče do ruky a vyšplhala nahoru. Na slámě seděla Inka. Seděla tam, po tmě a pod rukama se jí svíjelo strakaté kotě. Polykala slzy a lkala. Pohladila jsem jí po vlasech, které byly plné jakéhosi roští. Sedla jsem si vedle ní, držela ji za ruku a ve tmě jsem mhouřila oči, abych viděla do její tváře.

Pod okem měla monokl. Objala jsem ji. „Nechtěla jsem to,“ zašeptala mi a já ji stiskla ještě pevněji. Seděly jsme spolu dlouho. Hladila jsem ji po vlasech a vedle nás předlo strakaté kotě.

Nemohla jsem spát. Rozloučily jsme se a Inka odešla domů okolo třetí. Seděla jsem v křesle, neschopna pohybu. Koukala jsem do lampy, kolem které poletovaly různými směry mušky. Kočky spaly na gauči naproti mně. Venku bylo naprosté ticho.

Vzbudila jsem se v obýváku. Vylezla jsem na zahradu a pomalým krokem jsem došla k plotu. Celá ves byla na nohou, stáli na návsi a obléhali nové červené auto. Inka odjíždí. Nelze jinak. Musí. Má černé sluneční brýle a vedle sebe Magistra. Koukala jsem se za nimi ještě dlouho a věděla jsem, že nemůžu udělat nic. Inka by to nechtěla. Inka odjet musela. Vyšla jsem před branku. Pozorovala jsem jejich oči. Desítky očí. Jejich pohledy. A na stromech dozrávaly třešně.